

DANIŞTAYIN SÜRESİNDE AÇILMAYAN DAVAYLA İLGİLİ KANUN YARARINA BOZMA KARARI

ÖZET : Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığının E: 2010/6979 K: 2012/667 sayılı Kanun Yararına Bozma kararında, vergi ziyai cezalı gelir (stopaj) vergisine ilişkin ihbarnamelerin 21.12.2005 ve 11.2.2006 tarihlerinde davacının bilinen adresinde partinin il başkanı olduğu belirtilen şahsa tebliğ edilmesine rağmen 15.5.2008 gününde açılan davanın süresinde olmadığı sonucuna varıldığından, davanın süre aşımı yönünden reddi gerekirken esasının incelenmesi suretiyle verilen Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuka uygunluk görülmediği belirtilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü kanununun 51'nci maddesinde kanun yararına bozma müessesesi aşağıdaki gibi düzenlenmiştir.

“Madde 51 – 1. (Değişik: 5/4/1990 - 3622/20 md.) Bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştayca ilk derece mahkemesi olarak verilip temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir.

2. (Değişik: 5/4/1990 - 3622/20 md.) Temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde karar, kanun yararına bozulur. Bu bozma kararı, daha önce kesinleşmiş olan **mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını kaldırılmaz.**

3. Bozma kararının bir örneği ilgili bakanlığa gönderilir ve Resmi Gazete'de yayımlanır.”

Bu madde kapsamında, 26 Temmuz 2012 tarihli ve 28365 sayılı Resmi Gazetede Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığının E: 2010/6979 K: 2012/667 sayılı Kanun Yararına Bozma kararında aşağıdaki hüküm yer almıştır.

“Dosyanın incelenmesinden, vergi ziyai cezalı gelir (stopaj) vergisine ilişkin ihbarnamelerin 21.12.2005 ve 11.2.2006 tarihlerinde davacının bilinen adresinde partinin il başkanı olduğu belirtilen Nahit Özdemir isimli şahsa tebliğinin usulüne uygun olup olmadığının dolayısıyla davanın süresinde açılıp açılmadığının tespiti için mahkemece verilen ara kararı ile Samsun İlçe Seçim Kurulu Başkanlığından 2005-2006 yıllarında anılan şahsın davacı siyasi partinin yetkilisi olup olmadığının sorulması üzerine gönderilen cevapta seçim evrakının saklama süresinin dolmasından sonra imha edilmek üzere Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne gönderildiğinin belirtilmesine karşın ne vergi mahkemesince ne de bölge idare mahkemesince başka bir araştırmaya gerek görülmeksizin davalı idarenin davanın süresinde açılmadığı yolundaki iddia karşılanmadığı gibi; ispat yükü kendisine düşen davacının da bu şahsın partilerinin yetkilisi olmadığını kanıtlayamadığının anlaşılması karşısında, 15.5.2008 gününde açılan davanın süresinde olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle davanın süre aşımı yönünden reddi gerekirken esasının incelenmesi suretiyle verilen karar hukuka aykırı bulunmuştur.”

Söz konusu Karar bu Sirkülerimize eklenmiştir.

Saygılarımızla...

DANIŞTAY KARARLARI

Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığından:

Esas No : 2010/6979

Karar No : 2012/667

Kanun Yararına Temyiz Eden : DANIŞTAY BAŞSAVCISI

Davacı : Türkiye Komünist Partisi

Vekili : Av. Özgür Murat BÜYÜK

İstiklal Cad. No: 36 Vakıf Gökçek İşhanı K: 2 D: 210

Beyoğlu/İSTANBUL

Karşı Taraf : 19 Mayıs Vergi Dairesi Müdürlüğü-SAMSUN

İstemin Özeti

: Davacının kiracı olarak bulunduğu taşınmazda ödenen kira bedelleri üzerinden tevkifat yapılmadığından bahisle takdir komisyonu kararına dayanılarak 2000 yılı için adına re'sen salınan vergi ziyat cezalı gelir (stopaj) vergisine karşı açılan davayı reddeden Samsun Vergi Mahkemesinin 9.4.2009 gün ve E:2008/533, K:2009/397 sayılı kararına karşı yapılan itirazı 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda, davacının gelir (stopaj) vergisinin sorumlusu olduğu yolunda hüküm bulunmadığı gerekçesiyle kabul eden Samsun Bölge İdare Mahkemesinin 20.10.2009 gün ve E:2009/726, K:2009/718 sayılı kararının; tarhiyata ilişkin ihbarnamelerin 21.12.2005 ve 11.2.2006 tarihlerinde davacının bilinen adresinde, yönetim kurulu üyesi olduğu belirlenen Nahit Özdemir'e tebliğ edildiği, ihbarnamelere karşı dava açılmadığı ancak, parti temsilcisi tarafından idareye verilen dilekçe ile bir kısım vergi borcunun bulunduğunu bildiren 15.4.2008 tarihli yazının aynı gün tebliği üzerine dava açıldığı, ihbarnamelerin tebliğinin usulüne uygun olup olmadığı, dolayısıyla davanın süresinde açılıp açılmadığının tespiti açısından mahkemece verilen ara kararı ile Samsun İlçe Seçim Kurulu Başkanlığından 2005-2006 yıllarında Nahit Özdemir'in davacının yetkilisi olup olmadığı sorulması üzerine gönderilen cevapta, seçim evrakının yasal saklama süresinin 2 yıl olduğu ve bu sürenin dolmasından sonra imha edilmek üzere Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğüne gönderildiği belirtildiğinden, bu araştırmanın dışında sözü edilen şahsın tebligatı almaya yetkili olup olmadığına gerek vergi mahkemesince gerek Bölge İdare Mahkemesince araştırılmadığından vergilendirilmenin öğrenme tarihinin 15.4.2008 olduğu kabul edilmek suretiyle davanın süresinde açılıp açılmadığının anlaşılacağı, dava konusu verginin, doğduğu yılı takip eden 2001 yılından başlayarak 5 yıl içinde yani 2005 yılının sonuna kadar mükellefe tebliğ edilmesi zorunlu olduğundan, 21.12.2005 ve 11.2.2006 tarihlerinde Nahit Özdemir'e yapılan tebliğin usulüne uygun olmadığı ve borcun bulunduğu 15.4.2008 günlü yazı ile öğrenildiğinin kabulü halinde, 2000 yılı vergi borcunun doğduğu yılı takip eden

beş yıl içinde tebliğ edilmeyen vergi borçları zamanaşımına uğradığından bu husus dikkate alınmaksızın karar verilmesinde bu yönden de hukuka uygunluk görülmediği, dernek niteliğinde olan siyasi partilerin 193 sayılı Yasanın 94'üncü maddesinde yar alan ödemelerden tevkifat yapma yükümlülüğü bulunduğunun açık olması karşısında tarhiyatın kaldırılması yolundaki kararın hukuka aykırı düştüğü ileri sürülerek Danıştay Başsavcısı tarafından kanun yararına bozulması istenmiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince Danıştay Başsavcısı tarafından kanun yararına temyiz edilen Samsun Bölge İdare Mahkemesinin 20.10.2009 gün ve E:2009/726, K:2009/718 sayılı kararı incelendikten ve Tetkik Hakimi Berent Araslı'nın açıklamaları dinlendikten sonra için gereği görüşülüp düşünüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesinde, Bölge İdare Mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştay'ca ilk derece mahkemesi olarak verilip temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği kurala bağlanmıştır.

Yasada, kanun yararına bozma sebepleri, temyiz sebepleri kadar geniş bir şekilde düzenlenmediği gibi kanun yararına temyiz edilebilecek kararlar da sınırlı olarak sayılmıştır. Temyiz sebepleri arasında yer alan "hukuka aykırılık" kanun yararına bozmada tek sebep kabul edilmiş olup, usul ve esas hükümlerine uyulmamış olmasının kanun yararına bozma nedeni oluşturabilmesi için yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucun karar haline gelmiş olması gereklidir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 7'nci maddesinde, dava açma süresinin, vergi mahkemelerinde otuz gün olduğu ve vergi uyuşmazlıklarında tebliğ yapılan hallerde, tebliğ tarihini izleyen günden itibaren dava açma süresinin başlayacağı düzenlenmiş, 14'üncü maddenin 6'ncı fıkrasında da maddede belirtilen hususların ilk incelemeden sonra tespit edilmesi halinde de davanın her safhasında 15'inci madde hükmünün uygulanacağı belirtilmiştir.

İdari işlemlerin, dolayısıyla idarenin yargısal yoldan hukuka uygunluğunun denetimi, bu süre içinde dava açılmış olması koşuluna bağlanmış ve idari yargılama hukukunda dava açma sürelerinin kamu düzeniyle ilgili olması ve hak düşürücü süre niteliği taşıması nedeniyle davada ileri sürülmeseler dahi mahkemeler tarafından davanın her aşamasında, re'sen dikkate alınacakları kabul edilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, vergi ziyat cezalı gelir (stopaj) vergisine ilişkin ihbarnamelerin 21.12.2005 ve 11.2.2006 tarihlerinde davacının bilinen adresinde partinin il başkanı olduğu belirtilen Nahit Özdemir isimli şahsa tebliğinin usulüne uygun olup olmadığı dolayısıyla davanın süresinde açılıp açılmadığının tespiti için mahkemece verilen ara kararı ile Samsun İlçe Seçim Kurulu Başkanlığından 2005-2006 yıllarında anılan şahsın davacı siyasi partinin yetkilisi olup olmadığı sorulması üzerine gönderilen cevapta seçim evrakının saklama süresinin dolmasından sonra imha edilmek üzere Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne gönderildiğinin belirtilmesine karşın ne vergi mahkemesince ne de bölge idare mahkemesince başka bir araştırmaya gerek görülmesiz davalı idarenin davanın süresinde açılmadığı yolundaki iddia karşılanmadığı gibi; ispat yükü kendisine düşen davacının da bu şahsın partilerinin yetkilisi olmadığını kanıtlayamadığının anlaşılması karşısında, 15.5.2008 gününde açılan

davanın süresinde olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle davanın süre aşımı yönünden reddi gerekirken esasının incelenmesi suretiyle verilen karar hukuka aykırı bulunmuştur.

Açıklanan nedenlerle, Samsun Bölge İdare Mahkemesinin 20.10.2009 gün ve E:2009/726, K:2009/718 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesi uyarınca kanun yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere bozulmasına, kararın bir örneğinin Maliye Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve Resmî Gazete'de yayımlanmasına, 13.3.2012 gününde oybirliğiyle karar verildi.

TÜRMOB Sirküler Rapor

